

הצעה להקמת ישיבה ביבנה

מן הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

אגרת מכת"ק

אברהם יצחק הכהן קוק

רב ואב-בית-דין

דעיר הקודש יפו והמושבות תבנה ותיכונן

במהרה בימינו אמן

כעת מתגורר בגולה בקהילת הקודש

מחזיקי הדת

פה לונדון יצ"ו

ב"ה, י"ח כסלו תרע"ח

ד' עמכם גבורי החיל, החכמים הנעלים, מר נחום סוקולוב, ומר ד"ר-חיים ווייצמאן נ"י,
שלו' רב,

צר לי שלא יכולתי אמש בשעה הרוממה להפגש את כבודם, ולא לדבר דבר באוני הקהל,
במה שנוגע לעניני השעה הגדולה שאנו עומדים בה, על כן אקח בזה עם כבודם דברים אחדים,
להיות לראשית המו"מ שלנו.

אני רואה שהכרח גדול הוא לקדש את תנועת התחיה, להודיע באופן רשמי לעם וכל ישראל
את קדושת האמונה בה, ואת התגלות קץ המגולה בתחילת צמיחתו שכבר הוא בא ומאיר, כדי
שיגהר הגוי כולו בהמוניו לארץ ישראל בהתלהבות קודש. ולזה צריכים אנחנו הכנות מעשיות,
עשויות על ידי ידועי הרבנים וציבורים חשובים של שלמי אמונים, יחד עם ראשי התעמולה
הלאומית. מצד העסקנות הציוניות ראוי הוא לדעתי להחל בהכנה מעשית, הרומזת על אש
הקודש של אמון התורה, וקשורה עם תחית האומה בארצה. לדעתי ראוי להסכים שתיכף
כשתכנס "יבנה" ברשותנו, נשתדל לקבע שמה במקום "הכרם" ביבנה, ישיבה, לתורה, במובן
רחב, שתכלול בקרבה כל חכמת ישראל, לכל מקצועותיה, לזכרו של רבן יוחנן בן זכאי, עליו
השלום.

אנכי יצאתי לחו"ל לשם מטרה זו לכתחילה, ועתה הגיעה שעת המעשה. הבו נשלבה ידיים
לשאת ברמה את דגל התחיה בכל מחנה ישראל, ונסו יראה גם בכל קצוי תבל, גם מעל לגבול
ישראל.

היו כעת דברי מעטים. לכשאקבל תשובתכם הנכבדה, אולי נשוב לדבר, בכתב או בעל פה.
ברגשי כבוד, ובברכת תחיית עם ד' על אדמתו בקרוב,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

מכתב לנשיא המדינה הראשון עם הכנסו לתפקידו

מרן הרב יעקב משה הרל"פ זצ"ל

אגרת מכת"ק

ב"ה כ"ג שבט תש"ט לפ"ק, ג' לסדר משפטים

הוד כבוד מעלתו המורם מהעם, נשיא מדינת ישראל, פרופ' חיים וויצמן, ירום הודו. הנני לברכהו מעומק לב ונפש, להתעלותו ולהבחרו לנשיא מדינת ישראל. יאריך ד' ימיו ושנותיו בנעימים, לנוב בשיבה טובה, ויתחדש כנשר נעוריו, עד ביאת ינון משיח צדקנו, לראות בהנחמה השלמה ובהפרחתו של עם קדשנו על אדמת קדשנו, שלפניו יכרעו ברך כל העמים ויתברכו בו כל הארצות.

גדול מאד מנת חלקך אשר נפל לך בנעימים, כי לבעבור עוצם התמסרותך לעם קדשנו, ואדיר חפצך מאז לראות בהתבצרותו על אדמת קדשו ובחירותו והשתחררותו מעול הגוים אשר שם על צואריו, כי על כן זכית, ובעל הגמול ב"ה שילם לך כפעלך הטוב, וחננך לראות בהסרת העול של שעבוד המלכיות מעל בניו האהובים לו אהבה בלי מצרים, וגם הקים אותך לנגיד על מדינת ישראל, והפקיד בידך את גורל עם קדשו. אשריך ואשרי חלקך.

יחד עם זה, הנני לעורר ולהזכיר נשכחות, את אשר המתקנו סוד בשיחות ארוכות וקצרות לפני שנים ושלושים שנה, עת עלית להר קדשנו בראש חברי ועד-הצירים ובפיכם בשורת ההצהרה הידועה, ואם כי אותה האומה לא זכתה לגמור את אשר החלה וחזרה והחמיצה והחליפה עשרת מונים, ורבים חללים חללי בת עמי בארץ קדשנו הפילה, ונתגלתה פרצופה האמתית, שהיא גם היא שורש של לבן הארמי הנאמר עליו, ארמי אובד אבי, והוציאה "ספר הלבן", והלכה מדחי אל דחי, עד שטבעה בַּיָּוֶן מצולה, בכל זאת, אז בה בשעתה שניתנה ההצהרה, היתה ההרוחה ופקידה שמימית להתעוררות תקומה ובנין. ודברינו אז בחדר הפנימי שלך, באין איש בינים בינינו, היו אך דברים של גילוי לב, היוצאים מהאמון הפנימי. ואז הבעתי אמון בך ובחכמתך, כי תדע את אשר לפניך לסבב ולהתאמץ בדעת ובבינה, להשיב לישראל את כליל הודו ותפארתו, תפארת גדולה ועטרת ישועה, מבלי ללכת אחרי סתימי העיינין, האומרים ישראל ככל הגוים הנם, ותדע איך לישא ראשם של ישראל, למען יכירו וידעו כל הגוים וכל העמים כולם בכל ארץ מושבותם, כי מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, ובשביל שהם מדובקים בד' אלקים חיים, הובטחו מפי עליון לנביאו נאמן ביתו, "ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, אשר ישמעון את כל החוקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה".

ואתה בשכלך הגדול ובינתך הרחבה, שמת אז את לברך, ושמעת באזן קשבת לדברי שיצאו מדמי לבבי, וענית ואמרת: "לאט. לאט. לא בבת אחת יוכל הדבר להולד, להפוך כל הלבבות

בלא הדרגה. אך מעשה ד' הוא, וכשאתיישב ישיבת קבע בארץ ישראל, עוד נמשיך הלאה בשיחות תכופות, למען נבין איש את רעהו, למצוא דרך בהדרגה, דרגה אחר דרגה, להרים קרן ישראל ועוזו בשחקים". אלה הדברים אשר דברת אז באזני.

עתה אתה ברוך ד'. היום הרת עולם, הגיעה העת ובאה השעה הגדולה אשר עיני כל בית ישראל מצפים ומיחלים לעמוד בקרן אורם, וכשם שנשתחררו בגופם מעול הגלות של הגוים אשר אמרו להכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד, כן ישתחררו גם ברוחם מעול הגלות להיות מופגים מכל הדיעות המתועבות שנספגו בתוכם במשך ימי החשך והגלות. וכשם שחזרו לארצם וארץ ממשלתם, כן יחזרו למלכותם ולדעת קדשם, היא התורה אשר בה מלכים ימלוכו, נהרא שמכיפיה מתברך, ולהשלמת הגאולה של גלוי אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

עתה עתה הוא הזמן להתחיל במלוי הבטחתך לפעול ולעשות כפי אשר אני מקוה שזהו המצפון הפנימי שלך'.